

(مکاتیب تاریخی)

خطاب امیر تیمور گورگانی فرد سیاست پناه میر سید علیکیا پادشاه مازندران
وعلی القلوب من القلوب دلایل بالیود قبل تمایز الاشباح

سلسله موالات وعلاقه مصافات سادات ده از درر مخزونه ولای مکنونه
ضمایر منیره اهل اسلام بموجب آیة (افمن شرح الله صدره للإسلام فیه وعلی
نور من ربہ) تو اند بود، چون صیت مکارم اخلاق و محاسن شیم مرتضی انصاص مجتبی
اکرم خلف اما جد اشرف شرف آل عبد مناف المختص باعلام العلم والکرامۃ المستقل
با عیاء الامانة والامامة صاحب المروة والوفا نمره شجره لافتی .

«(شعر)»

خالص نقد هل اتی میوه باع لافتی فرقه قطب پنج فرق زبدہ آل یاک عبا
ناظم صالح دین کافی مناهج اهل یقین ناصب شرایع واحکام رافع اعلام اسلام .

﴿جیا﴾ (نظم)

بدانش بزرگ و بهمت بلند بد ازو قوی و بدل هوشمند
قدوۃ اولاد سید المرسلین علاء الملأة والدین سید علیکیا لازال صدر السیادة
بجلوشه علیاً بسمع شریف ما رسید و محرک گشت. بحکم (والاذن تعشق قبل العین احیاناً)
نهال محبت بساحت سینه منغرس شد و چون عنایت بیغایت حضرت صمدیت تعالی
اسماواه و تجلیت نعماءه مساعدت نمود و توفیق احادیث مراقت کرد رسودای
دایخواه دولتخواهان حضرت عالمینا خلد مللہ و سلطانه اعادی دین و دولت و خصوم
ملک و ملت را مقهور و مغلوب گردانیده تمامت مازندران وری را در تخت نصرف
خویش آورداده شد و بسعادت رایات منصوره بسرحد قزوین نزول فرمودند بر مقضی
و اغلب ما یکون الشوق یوما اذا دنت الخیام من الخیام
دواعی اشواق حر کت گرد و خاطر مایل ابلاغ رسول و اصدر صحایف گشت

اما بواسطه آنکه راه مخوفست و منزلش بس دور و طریق غیر معین موقوف ماند بالضروره تیحف بیلائے و اخطار رسیل بایست نمود تا اظهار مودت و افشاری محبت در حجاب توقف و تأخیر نماند. بنابرین امیناً شیخ علی خواجه را متوجه گردانیده شد و محقری برسم اتحاف نموده آمد تاشمه از محبت و مودت که با آن چنابست تقریب نماید و عذر دولتخواهی و دلنوازیهای غایبانه که از آن جانب احمدار یافته است از آمدن قاصدان ولی و التمامی که جای دادن جواب دست رد بپیشانی ایشان نهادن و قاصدان اورا خائب و خاسر باز گردانیدن بنا بر محبتی که بمناسبت بخواهد، متوجه که همواره از احوال انجائی اعلام فرمایند سیاست و معالی لا یزال باد.

۱) مکتوب دیگر از امیر ئیمیر فرد سید علیکیا پادشاه مازندران

سید اعظم سید علیکیا بتحیات و رفاقت فراوان مخصوص بوده همکی همت همایون مازابشمیهید قواعد اشراق و سلوک او بر منهج و فاق و مقصور شناسد. اما بعد معلوم دارد که چون ارسال رسیل و رسایل در زمان موافقت وهم بوقت مخالفت سنت الهی است که جهیت قبول طاعت والزام حجت وارد می شد پس بنابر اتباع سنن و سنین حضرت عزت جلت قدرته بدروا کیفیات احوال مشروح نوشته نموده می شود که چون او در بدایت حال طریقه مطاوعت و متابعت مسلوک می داشت حضرت ما را درباره او نظر شفقت و عنایت باعلیٰ معارج کمال حاصل بود، بیموجی در باب ثلم بنیان اتیقاد و امتشال آثار مخالفت با اظهار رسانید و سببی که باعث برینمعنی تواند بود معلوم نشد. البته استماع افتاده باشد که نوبت آخر چون رایات همایون بصوب مملک اینان نهضت نمود درین عزیمت بعیامن عنایت الهی تدارک حال جمیع معاندان و متمردان بچه صورت دست داد و ملک عز الدین گرد و احمد و دیگر ملوک کرستان و امرای شیر وان و شکی و ملک بقراط والی تفلیس که هریک مخالفتی ورزیدند و خلاف فرمان مطاع پادشاه اسلام خلد الله ملکه و سلطانه

بجای آوردند و از جاده مطاؤعت انحراف نمودند بچه نوع تعریف و تادیب یافتند. چون رایات همایون بطالم سعد بجانب دز کوچاک نهضت کرد ولایت و نواحی مالک عز الدین بکلی خراب و مستأصل گشت و او با پسران مقید و محبوس شدند و ملوک گرستان هر کسی از ایشان که عصیان ورزیدند منلوب و مخدول گشتند و احمد با وجود آنکه اورا بمواعظ و نصایح بکرات تنبیه و تفهیم کرده بودیم متوقف نشد و نافع و مفید نیامد تا آخر هنرمت نمود و اختلال در مالک او را یافت و امرای شروان و ولایت شکی جمعی مقهور گشتد و آنها که بدرگاه عالمینا آوردند ولایات و نواحی بدیشان مسلم داشته آمد و بانواع اصناعات و عنایات پادشاهانه اختصاص یافتند. ملک بقراط والی تفلیس مدتی مدید باستقلال و مکنت هرچه بلیغ آر بر سریو سلطنت و حکومت دیار تفلیس و ابخار و ممالک گرجستان مستقیم سود و عظمت و بسطت او شهرت تمام داشت، اورا با اسلام و اطاعت دعوت گرداند تمانع و تقاعد نمود پس لشکرهای منصوره جهت دفع و تدارک حال او صوب تفلیس در حرث آورده شد و عنایت الهی باندگ زمان استخلاص قلاع و حصون ولایات و بلاد و مقام او میسر گشت و او را گرفته بدرگاه عالمینا آوردند با وجود عدم قبول اسلام و اظهار مخالفت و وقوع محاربه اورا امان داده شد و بعد از آنکه بطبع و رغبت قبول دین مبدین حضرت محمدی علیه افضل الصلوات و اکمل التحییات گردشرا بیان اذعان نمود تربیت و تمثیل کرده بر سر مملکت و ولایت خود فرستاده شد و برقرار همان دیر بدرو مسلم داشته آمد، غرض آنکه این جماعت که ذکر رفت مواضع و ولایات و نواحی و قلاع ایشان بتقدیم شرایط اطاعت قیام ننمودند و فرمان حضرت پادشاه اسلام خان ملکه و سلطانه بجای نیاوردن تابعیان عنایات آلهی عزشانه و عم احسانه دفع و تدارک ایشان باسهمل الوجوه میسر شد. عجب از وی که از احوال و اوضاع این

جماعت بتحصیص از قضایای همسایه‌گان خود عبرت نمی‌گیرد (ولی تذکرها و لواالباب) و کسانی که مطابع نمودند چون سادات مازندران و دالی قهستان همچنان بر ولایت خود متمکن‌اند و امداد و شفقت و عنایت در باره ایشان روز بروز در اناید است ولی بعضی از ملوک رستمدار که مخالفت کردند و عصیان نمودند پیچه نوع صورت عواقب امور ایشان بو خامت انجامید. این همه فضایا نسبت با کسان دیگر موجب انتباه و اعتبار او می‌شود و احوال ولایت خوارزم و خراسان و تبریز پوشیده نباشد که چون به طریقه خلاف و عناد سلوب نموده بودند و نصایح قبول نکرده عاقبت الامر چگونه می‌خنول و مقهور گشته‌ند (جزاء بما كانوا يعملون) مقصود از تهییم این معانی واستقداء در تمثیل این مبانی آنست که چون روایت حدیث (الْعَذَّةُ نَائِمَةٌ لَعْنَ اللَّهِ لَمْنَ اِيَّنَظَّهَا) صحیت دارد اعماد قاعدة عقل و نقل کردن و بشارایط فرمان برداری که موجب انتظام امور است قیام ننمودن و فتنه و خرابی که واسطه استیصال کلی تو اند بود جستن و طرق مکاونت و میاختنم که عاقبت آن از انواع وفاحت چنانچه در باب جمعی که ذکر رفت واقع شد و خالی تواند بود مفتوح داشتن نوعی از تعجبات است و شرعاً و عقلاً و عرفاً نامحمد. اکنون چنانکه نصایح را قبول کرده اعتبار از همسایه‌گان و نزدیکان خود گرفته ترک عناد و ایجاد کنی البته سر مفاخرت باوج عزت خواهی رسانید و رعیت و مملکت از صولات سپاه منصور محروس خواهد ماند.

من آنچه باست گفتم تمام تو دانی دگر بعد ازین والسلام

